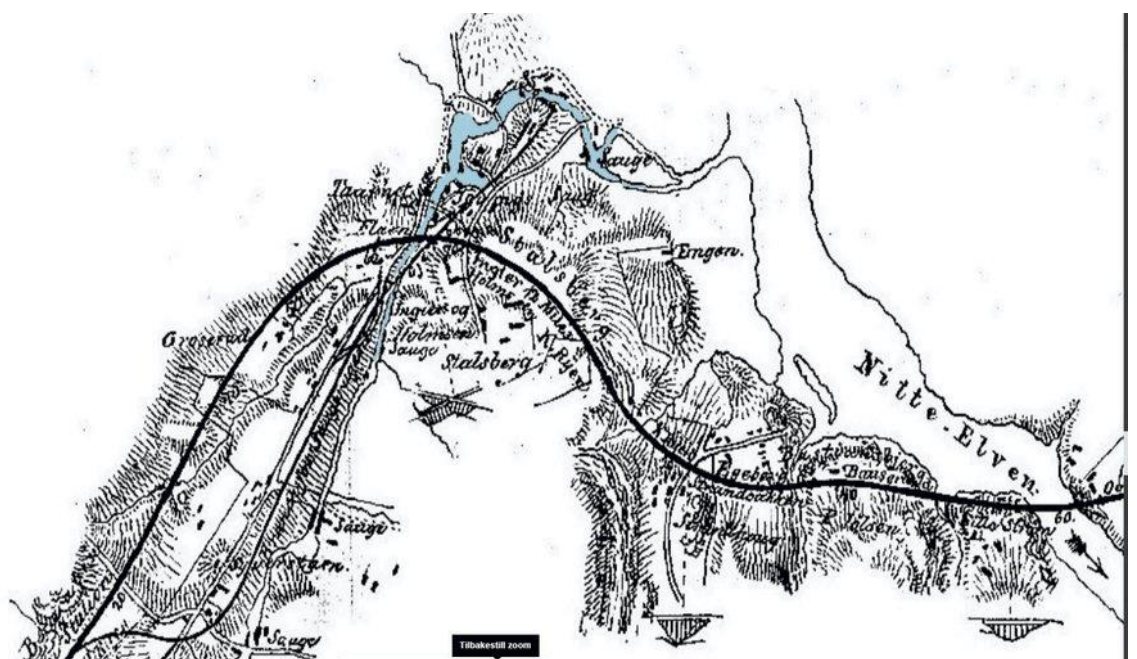

Romerikes Blad 24.11.2017

Gjenskaper Norges første sidebane

MINNER: STOKKENE (IKKE STOKKENDENE) I ELVA ER RESTER ETTER NORGES FØRSTE SIDEBANE. BJØRN G. KVÆRNE (T.V.) OG SVEIN O. ARNESEN I SAGELVAS VENNER VIL GJENSKAPE 30 METER SIDEBANE. FOTO: RUNE FJELLVANG

STRØMMEN: Da Norges første jernbanelinje ble åpnet til Eidsvoll hadde det allerede vært full fart på Strømmen sidebane i nesten to år.

Rune Fjellvang

– Se der. Der ligger de siste restene av Strømmen sidebane, sier Bjørn Gunnar Kværne og peker ut i Sagelva.

Rundt 15 trestokker er alt som er igjen av viadukten som ble revet i 1899, men som fra 1852 hadde båret sidesporet over Sagelva.

– Stokkene framstår i dag som et monument over svunnen tid, men som dessverre bare et fåtall har kunnskap om, fortsetter Kværne.

Ideen til å gjenskape 30 meter med sidespor kommer fra nevnte jernbaneentusiast, som tilfeldigvis også er aktiv innen Sagelvas Venner.

12 meter viadukt

– Og nå er vi i gang, svarer leder Svein O. Arnesen i Sagelvas Venner og forteller at grunnundersøkelser er i gang og at politikerne i Skedsmo kommune har vendt tommelen opp for prosjektet.

Det man ønsker å få til er en replika av treviadukten i 12 meters lengde, pluss en fylling på 18 meter.

– Her skal vi anlegge et 30 meter langt spor med tidsriktige materiell i form av skinner, sviller med lasker og nagler samt en stoppbukk. Så snart sporet er på plass vil vi anskaffe to gamle vogner av den typen vi vet har kjørt på sidebanen, fortsetter Bjørn Gunnar Kværne.

Gamle bilder forteller hvordan det hele så ut da sporet var i drift. De fleste bildene er tatt der sidesporet går under Hovedbanen. Det er her man skal bygge.

Fikk kort levetid

Det var sageierne langs Sagelva som kom med krav om at det ble anlagt en sidebane langs elva fra Strømmen stasjon.

Tømmeret kom med Hovedbanen opp fra Lille Strøm, ble fraktet ned sidebanen til sagene, og deretter ble ferdig plank sendt med jernbanen til Christiania.

En årsak til at man gikk for denne løsningen var at jernbanebrua over Nitelva ved dagens Lillestrøm ble så smal at det ikke lenger var mulig å frakte tømmer opp til Skjærvagapet.

Hovedbanen mellom Christiania og Eidsvoll ble åpnet 1. september 1854, men Strømmen sidebane ble åpnet 5. november 1852.

Noen lang levetid fikk banen ikke, da sagbruksprivilegiene ble opphevet i 1860 og sagene i Sagdalen ble erstattet av damp-sager i Lillestrøm.

Et glemt sidespor

Under grunnarbeider har man funnet stein som stammer fra sidebanens tid. Disse vil bli benyttet i anlegget. Det man nå må få kartlegge er hvor langt det er ned til fjell. De 12 pilarene som skal settes ned må nemlig stå stødig. Underveis med arbeidet har man kommet over kart som kan tyde på at det gikk et sidespor helt ned til Jenseberget.

– Dette er ukjent for oss, men hvis noen skulle vite noe er vi svært interessert i å få høre om dette sporet, sier Svein O. Arnesen.

Selve byggearbeidet av sidesporet har Sagelvas Venner tenkt å ta på dugnad, og håper det hele kan være på plass i løpet av 2019.